

Syllabus Overview:

Theory

Unit	Content	Hours/Wk
1	Composition and structure of atmosphere; Heating and cooling of the atmosphere; Radiation, advection, conduction and convection; Insolation and factors affecting insolation; Heat budget; Horizontal and vertical distribution of temperature; Inversion of temperature; Isotherms: Their characteristics.	3
2	Atmospheric pressure: Horizontal and vertical distribution, factors affecting their distribution, characteristics of isobar; Pressure belts and winds; Types of winds, air masses and atmospheric disturbances; Cyclone: Temperate and tropical; Anti-cyclone; Atmospheric moisture: Processes of evaporation, condensation and precipitation; Relative and absolute humidity; Forms of condensation: Cloud, fog, dew and frost; Forms of precipitation: Snow, hail and rain; Types of rainfall: Conventional, orographic and cyclonic.	3
3	Factors affecting India's climate: Latitudinal extent, distance from the sea, northern mountain ranges, physiography, monsoon winds, upper air circulation, western disturbances and tropical cyclones, southern oscillation, El Niño, Understanding the concept and mechanism of monsoon; Break in monsoon; Retreat of the monsoon; Seasons of India; Loo; Kalbaishakhi.	3

IDC - Climatology - Study materials
2nd Semester

ବ୍ୟାକ୍ସମନ୍‌ତାତରଳିତାରେ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲାକିମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।

- ୧୦ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ୍‌ତାତରଳିତାରେ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲାକିମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ୧୧ ଏକାଶରେ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲାକିମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ୧୨ ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ୍‌ତାତରଳିତାରେ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲାକିମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।

1. ଜ୍ୟାମିତି ଫଳାଳିତାରେ :- (i) ନାର୍ଥାକ୍ଷୀର୍ଣ୍ଣାଜନ (78.08%),
 (ii) ଅନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶୀର୍ଣ୍ଣାଜନ (20.94%), (iii) କାର୍ତ୍ତନାର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁଭବ (୦.୦୩%)
 (iv) ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ (0.93%), (v) ଲିପନ (vi) ଇଲିମ୍‌ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ 0.0005%
 (vii) କ୍ରିପଟିନ (viii) ଉତ୍ତରାଞ୍ଜନ (ix) ରେନନ, (x) ପୃଷ୍ଠା ଉତ୍ତାଦି 0.00001%
 0.000055%.
2. ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର କାର୍ତ୍ତନାର୍ଥ ଅନୁଭବରେ ପରିମାଣ କାହାରେ ପ୍ରଦିତ କିମ୍ବା ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଛି ।
3. ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଆରାନ ପ୍ରାଚୀନଟି ପରିମାଣ = 0.93%. ଏହି ନିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲାକିମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।
4. ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁଭବ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଧୂତ୍ତ ନାଲ୍ ଅନୁଭବ 0.00005%.
5. ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଇଲିମ୍‌ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଅନୁଭବ ବ୍ୟାକ୍ୟାମନର ଧୂତ୍ତ ନାଲ୍ 0.0005%.

2. ଜଳୀଯ ରାଶି :-

① ବାନ୍ଧ ମନୁଲେ ଜଳୀଯତାକାର ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ୦.୨୬
ଥାର୍କ ୧.୫ %.

② ଦୃ ଧୂର୍ଷ ଥାର୍କ ପରିବାହନ ଟେକ୍ଷଣ୍ଟ ୧୦ କିଲୋମିଟିର ଦିଶା
ମଧ୍ୟ ଜଳୀଯତାକାର ଦର ଯାଏ ।

③ ଏହି ମାର୍କ ୫ ମିଲିମିଟିର ଡିକ୍ଷଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଜଳୀଯ
ତାପ୍ରସାଦ ୭୦ % ଅର୍ଥାତ୍ କଣ୍ଟାର ।

3. ପ୍ରାକ୍ରିଯାଲ ବା ବାନ୍ଧିତି ରହଣା :-

ମଧ୍ୟମନୁଲେ ଆମାନ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୮୫ ମେଟ୍ରି
ଫୁଟ୍ ବଳ୍ପାପ କିମ୍ବା ବୁନ୍ଧ କଣ୍ଟା ଗୁଲିକେ ଏକାଏ
ପ୍ରାକ୍ରିଯାଲ ରହଣ ।

ଶିଖିତି :-

ମଧ୍ୟ ① Aerosol - ଏହି ମର୍ତ୍ତିକା ଏବଂ ଗ୍ରାମ ୧୦୦
ଦାର୍ତ୍ତିଆମିଟିର ।

② Aerosol - ଏହି ଗୁଲିକୁ ବାନ୍ଧମନୁଲେ ଜଳାକର୍ଷିତାକାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

वायुमन्त्रले भूः त्रियासः-

८ वायु मन्त्रले भूः त्रियास प्रीति
द्वितीय अन्त रात्रि द्वाते । वायाधिक अन्त गर्चन
अनुसारे एते ज्ञाताः तात्त्वम् अनुसारे ।

● वायाधिक अन्त अनुसारे वायुमन्त्रले द्वितीय अन्त
रात्रि रात्रि वाया । अन्त :-

① समानरूप , ② विश्वमात्रल ।

① समानरूप (Homosphere) :-

८ समानरूप अंदे प्रायः १० थाके १०० किलो
जीता पर्यन्त वायुमन्त्रल रात्रिकालि विश्वमात्रल-
शुलिः अनुपात महोम्बुद्धि एकां थाके । तरः एই
द्वितीये नाम समानरूप ।

② विश्वमात्रल :-

८ वायुमन्त्रल द्वितीये देख्ये समानरूपे थाके
द्वितीये १० थाके १०० लिलोमिटि द्वितीये १०००
वायुमन्त्रले असमीया प्रायः १०००० लिलोमिटि
पर्यन्त विश्वमात्रल द्वितीये विश्वमात्रल रात्रि ।

८ ज्ञाताः ज्ञाते शायाः त्रियास तात्त्वाः
ज्ञाते एष द्वितीये चात्रि विश्वमात्रः रात्रि द्वाते अन्त-

① आनन्दि नार्थिणीदेव भूः - १० थाके २०० लिलोमिटि देव

② पात्रानन्दि आनन्दि देव भूः - द्वितीये २०० थाके १,१५०
किलो पर्यन्त ।

③ इलियाम भूः - द्वितीये ११० थाके ३,५०० किलो

४ आनन्दि शरीखिणीदेव भूः - इलियाम भूः ५५०० थाके
१०,००० किलो ।

● ज्वितर ताराम अनुमानः राष्ट्रमनुलक्षणं शास्त्रियः

प्रज्वितर तारा मु अनुमानः स्फूर्ते अर्थ
क्षेत्रे इन्द्रिये राष्ट्रमनुलक्षणं प्रश्नोपर्धीन आवा
स्या करा गाया । अर्थ—

- ① द्विलोभियाः
- ② द्विग्निभियाः
- ③ द्विविभियाः
- ④ द्विविभियाः
- ⑤ द्विविभियाः

द्विलोभियाः :-

- ① एव राष्ट्रमनुलक्षणं गते निरेऽहं ।
- ② द्विलोभियाः त्वाम गदा परित्वित्वा ल
मनुलक्षणाः । द्विलोभियाः गर्व उल परित्वित्वा ।
- ③ राष्ट्रमनुलक्षणं एव शुद्धं चार्णवन शुभाः, भूष,
वृक्षिपात, अपवाहा अस्ति तारामनुलक्षणाः
प्रतिभ्या गम्लि धृते ।
- ④ राष्ट्रमनुलक्षणं एव शुद्धं धन्त्रमनुलक्षणं धृते ।
- ⑤ एव शुद्धिं उच्च निष्ठिः तारामनुलक्षणं प्राप्ति
अन् 18 km अन्त दिशे भूक्तमनुलक्षणं प्राप्ति
8-9 km अन्त शिरो 14 किलोमिटर ।
- ⑥ एव अनुलक्षणं प्राप्ति रात्राः 21 अतिविलाप्तिः
 6.5°C -

၇၇) ରାନ୍ଧମନ୍ତ୍ରଳେ ଅନୁଯାୟୀ ଅମ୍ବକ ରାଜ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ୭୫%
ପ୍ରିମୋଡିଆର୍ଡ ଉପରେ ଏତେ ସ୍ଥିଲିକନା ଜଳୀଯ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ରୂପରେ ୨୨%. ଏହି ପ୍ରିମୋଡିଆର୍ଡ
ପରିବହାର କରିବାର କାହାରେ

၇၈) ~~ରାଜ୍ୟର ପ୍ରିମୋଡିଆର୍ଡ ବ୍ୟବାଳ ଜ୍ଞାପନ କରିବାର କାହାରେ~~
~~ପ୍ରିମୋଡ଼ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବାଳ କରିବାର କାହାରେ~~

କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ :-

୧) ପ୍ରିମୋଡିଆର୍ଡ ଓର୍ଡ୍ ଅର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରିମୋଡ଼-ଏର ମଧ୍ୟ ୫୦
km ଦିଶାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କାହାରେ ରାନ୍ଧମନ୍ତ୍ରଳେ
ଦ୍ଵିତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ ନାମ ପ୍ରିମୋଡିଆର୍ଡ,

୧୧) ରାନ୍ଧମନ୍ତ୍ରଳେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟର ଆହୁତି ମଧ୍ୟ
ଅଧିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ । ଏତେ କାହାରେ କାହାରେ ୫km
ଦିଶାରେ ଚାହିଁ ୦°C ପ୍ରେଶ୍ୟୁର୍ବାଦ ।

(iii)

୧୨) ରାନ୍ଧମନ୍ତ୍ରଳେ ୧୫-୩୦ km ଦିଶାରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ
ଧନତ୍ର ଅଣକ ସମ୍ମିଳିତ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ।

୧୩) କ୍ଷେତ୍ରାବଳିଭ୍ୟାର୍ଡ ରାନ୍ଧମନ୍ତ୍ରଳେ, ଖର୍ବ ଓ ରୁକ୍ଷ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ବା କୋଣା ଧନତ୍ର ନା ପରିବଳାରେ
୫୮ ଡିଗ୍ରେ ଲିଟର୍ ଦିବେ କିମ୍ବା ଅଛ ଦେଇ ମାତ୍ର ।

⑦ वृक्षिकात, वर्षा अल्पा मध्य शिरोदर्शी ना थाकाय
एवं उड़ाके अनु भवन चला था। एवं इसके
एवं उड़ाके चहोडे लेन्सियल लोचे रहते हैं।

⑧ अंग्रेजीमध्ये अंग्रेजीलिंग्वाचे उपर्युक्त-

अनुक्रित एवं उपर्युक्त प्रयत्न 50 mm कर्तव्य एवं
अंग्रेजीमध्ये अंग्रेजी अनुभाव 0° उपर्युक्त
प्रयत्न।

मुख्याधिकार :-

① स्वेच्छामध्ये एवं उपर्युक्त अंग्रेजीलिंग्वाचे शुरू
एवं उड़ाके विज्ञात फूटाफूटा अनुक्रित उपर्युक्त 50-80 mm
पर्याप्त।

② एवं उड़ाके अनुभाव अनुभाव वायाते अनुक्रित 40 mm
उपर्युक्त - 85° अम्।

③ एवं उड़ाके अनुभाव अनुभाव 50 mm उपर्युक्त 80 mm
मात्र वायाते अनुभाव 1 mm और अनुभाव 0.01 mm लिंग्वाचे अनुभाव।

④ अनुक्रित अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव
अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव
अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव
अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव।

⑤ अंग्रेजीलिंग्वाचे अनुभाव अनुभाव अनुभाव
अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव अनुभाव।

⑯ वार्षिकीय :-

- ① वार्षिकीय अनुरूप अनुकूल वार्षिकीय रूप है।
 - ② वैदिक और उपरितः द्वितीय गम्भीरा क्रमशः नाश थाएँ। आः इनमें और 200 किमि ऊपरी गम्भीरा मध्यम इन 70°c।
 - ③ अनुमत्वात् एंड्रेस लिंग 50 किमि ऊपरी पर्यंत।
 - ④ एंड्रेस धनत्रय स्थूल कम एवं अस्पष्टतालिए धूप थालता।
 - ⑤ वार्षिकीय अनुरूप वैदिकीय एवं उच्च अम्बां तामा ओ बृक्षत द्वितीय एवं उच्चांश अनुरूपले द्वितीय लिंग आभानित नहीं एवं अर्द्ध अनुकूल विषयता धैर्य एवं जन्म एंड्रेस ओपर नाम अभानिकीय।
- तामान वातुलक इलेक्ट्रोन धनत्रय लार्गेज़ लिंगित D, E, F, G, H एवं फैस्टरी अनुरूप रूप इन 25°c।
- ⑥ वार्षिक द्वितीय वार्षिकीय रूप 25°c।
 - ⑦ सूर्यक अनुकूल एवं अलाठा प्रत्यक्ष अनुरूप प्रत्यक्ष कूल, ^{Borealis} Aurora Borealis क्रमशः अनुकूल एवं अलाठा अनुकूल कूलाक एवं Aurora Australis।

⑮ व्याप्तिकीय :-

- ① अनुमत्वात् एंड्रेस पर्यंत 500-1000 किमि अंतर्वात् कान्ति विकृत। अंड्रेस अनुमत्वात् अंतर्वात् अनुरूप वार्षिकीय अभियान।

ए इक्ष्यु 10,000 km अंतर अनुपर्युक्त विकृत। वार्षिकीय अंतर्वात् व्याप्तिकीय रूप 25°c।

ज्वितरूप खाणाचिक नुसारातः १

- ① दृष्टिकोण अल्प द्विपासक पर्यंत रुद्धिरूप अवैध
ज्वितरूप नुसारा पाया। एल उचितरूप खाणाचिक नुसार
नाही ठला रया।
- ② उचितरूप खाणाचिक नुसारातः जाय ६.५°C/
किलोग्रामिके।
- ③ द्विपासिभागातः उचितरूप अल्प उचितरूप नुसारातः अल्प
नाही तापमात्रा ०°C नीचे नेव्हे आहा।

विशिष्ट ज्वितः-

■ अभ्यास कानि द्वे द्विपासिभागातः दृष्टिकोण
अल्प अवैध उचितरूप रही माया। नाही उचितरूप खाणाचिक
नुसारातः उत्तरी कमाते चाल वा उचितरूप खाणाचिक
नुसारातः नाही अवैधि। किंतु मात्रा काळा नाहीमानुसार
अमाते देखा चाल द्वे रुद्धिरूप अल्प नाही अवैध
ज्वितरूप इदि घेऊ। अर्थात् जीलात नाही नीचे ५°C-पर्यंत
ज्वितरूप द्विपासक ५°C अवैध रुद्धिरूप नाही अवैधि।
उचितरूप द्विपासिभागातः नाही नीचे २°C-पर्यंत।

- ① सूदीर्घ रात्री, ② मध्याह्न वाळावा ③ भुज्य नाही
- ④ झाल 'उत्तराह्ना' ⑤ रात्रावृत्त दृष्टिकोण ⑥ उत्तराह्न
झील नाही ⑦ दृष्टिकोण (पर्यंत अळूल)।

दिविक ज्वितरूपातः- तीना अवैध नाही दिविक
पर्यंत उचितरूप अवैध नीचे ज्वितरूप नाही अवैध दिविक
ज्वितरूप प्रसार ठला। (पर्यंत उचितरूप- ग्रन्तीश्वर ज्वितरूप),

Date - 07.03.2025

Absorption: वायुमन्त्रलः नीचे दिले फैशन सूर्योदयान
तेज, जलविषयक, दृष्टिका अस्ति अग्रात् ग्रहीयात्
जीवों च वार्षिक दर्प प्राप्त १७% अस द्वाषत इः।

■ वायुमन्त्र सूर्योदयान प्राप्त २ km छेतार माझी डिक्की
उपर आप्त ८०%. द्वाषित आकृति अस्यान कृष्णाल
वायुमन्त्रल वाहन शेषांडीत्तु थः।

1 वायुमन्त्रल अप्त बायोडिएक्टिव रक्केत! तो उभाराणी

- ① अस्त्रिका, ② आलठां ओर्गानिस्म विकास,
③ वायु प्रणाल ④ समूज प्राणीत, ⑤ पर्यावरण
⑥ विलो ए शृणिकां प्रकृति, ⑦ ⑧ वायुमन्त्रल जलोप-
राखणी परिवर्तन, ⑨ ⑩ चतुर्थांगी याच्यान।

2. दृष्टिकोण अप्त बायोडिएक्टिव रक्केत अवृद्धी अमाझ
प्राचीनीत अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी -

→ तिसीस अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी -

① श्रीमान्त्रल (terrestrial zone)

■ पर्यावरण अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी $0^\circ - 23\frac{1}{2}^\circ$ अवृद्धी
प्राचीन अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी,

■ अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी 27° अवृद्धी अवृद्धी
प्राचीन अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी अवृद्धी।

⑪ नातिकीतेष्वमनुलः-

① इहां तालांकूर्ण एवं दक्षिण राशनांक 27°
 0° एवं मध्ये अन्तर्भूत अवगति (23 $\frac{1}{2}$ ° सूर्योदय 66 $\frac{1}{2}$ °)
 द्वालिते।

② 23 $\frac{1}{2}$ ° (27° 15° अवगति राशनांक)
 अनुलः अवगति अभिमनुल निष्ट्रै अन्तर्भूत
 अवगति द्वालिते नातिकीतेष्वमनुल रहते।

③ उपरात एवं उपरात राशनांक इष्टे निष्ट्रै
 अन्तर्भूत (45° (27° 66 $\frac{1}{2}$ ° अवगति राशनांक) तथा
 बीते नातिकीतेष्वमनुल।

⑬ Frigid zone अभिमनुलः

① 66 $\frac{1}{2}$ ° अवगति राशनांक एवं 0° एवं 66 $\frac{1}{2}$ °
 अवगति पर्याप्त अवगति अभिमनुल रहते।
 एवं अनुलः अवगति अविस्तरत 0° एवं 66 $\frac{1}{2}$ °
 नीचे रहते।

१३. catabatic (काशीतेकि वित्ति) :-

- ऊर्ध्व अक्षांश विभागत राशिते तेज विचिन
 एवं खल नर्तते तर्हि राशि अनु अविद्युति बीते
 एवं अस्ति उपरि पर्याप्त राशि रेखा कीटि धीटि
 अलग्न अलग्न तिभि उपरि एवं अलग्न अलग्न तिभि
 रहते वृत्त वृत्त एवं अलग्न अलग्न ध्रुवेन्।

1. Insolation අවම නිශ්චිතය : නිශ්චිතය
- සුචිත අවම නිශ්චිතය, නිවෙස් Solar Radiation හෝ Insolation රෙල.
 - ක්‍රියා තැක් ප්‍රධාන තේමුදා ගැලීම නේ.
උග්‍ර නිරිත දැන නැතු ඇති ප්‍රංශයක් (29,7000 - මුදා මැයිල්, 18,6000 mile) ක්‍රියා තැක් ප්‍රධාන තේමුදා ගැලීම නේ.
සැපේ සුචිත මෙහිඟා තැක් Insolation රෙල.
 - අවම නිශ්චිත නිවෙස් නිශ්චිත නිවෙස් නිවෙස් නිශ්චිත නිවෙස් නිවෙස්
 - නිශ්චිතය 200 කෝරි පැලාදු නැවත එක නා සුචිත මෙය,
 - Insolation - නා නිශ්චිතයෙන් නෑ -

- ① ආර්ග්‍යෝ පෘතු තොන් පැවතියා,
- ② ආර්ලෝක් යොඩී නා දින් දින් (18)
- ③ ආර්ග්‍යෝ ඉඩිලි මැදි දුටු,
- ④ ආර් යොඩී,
- ⑤ ආර් මුලු ප්‍රංශ.

2. ପାର୍ଶ୍ଵ ସମାନ :-

▪ ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ଯେତାର ଅନ୍ତରିକ୍ଷରେ ଆହୁତି ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତା ଦୂର ଦୂର ଦୂରିଥିଲୁଛେ ଏବଂ ଆମଙ୍କୁ ଲାଗୁ ଓ ଦୀର୍ଘ ଅଧିକ କାମ ପୁନରିଷ୍ଟିତ ହେବୁ ମହାଦ୍ୱାଳା ଖଣ୍ଡିବାମ୍ବା ଏବଂ ଖାଲ ଦୂରିଥିଲୁଛେ ଏବଂ ଅନ୍ତରିକ୍ଷର ଅଧିକ ଦୂରିଥିଲୁଛେ ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ଵ ସମାନ ରଖିଲା ।

3. ପ୍ରାକୃତୀଳେ ବେଳେକଣିକା ଓ ବିକିଷ୍ଣନ :-

▪ କୁଣ୍ଡଲ ଥାର ଯୋଗ ୧ ଟଙ୍କା ଅବଶ୍ୟକ
ବାଦି ୧୦୦%. କିମ୍ବା ଏବଂ ତା ୩୫%. ଦୂରିଥିଲୁଛି
ଆମଙ୍କୁ ଏବଂ ଦୂରିଥିଲୁଛି କେତେ ନା କୁଣ୍ଡଲ କାମଦ୍ୱାଳା
ଖଣ୍ଡିବାମ୍ବା ଏବଂ ବେଳେକଣିକା ଅନ୍ତରିକ୍ଷର Albedo
ରଖିଲା ।

▪ ଦୂର ଦୂର ବିକିଷ୍ଣନ କାହିଁ ୨୭%.
ମହାଦ୍ୱାଳା ବିକିଷ୍ଣନ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ୬%.
ଏବଂ ଦୂରିଥିଲୁଛି ଦୂର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ୨%.

ପ୍ରାକୃତୀଳେ ବେଳେକଣିକା ରାତି ଦୂରିଥିଲୁଛି
(୭୦-୭୦%).

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿಳಿತಿ ನ ಶುಕ್ರಿ :

- ① ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರ್ಯ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಿಯಾಗಿ ಅನುಭಾವ ಕಾಲಿಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪ ಇರುತ್ತದೆ ।
- ② ಸ್ಥಾವಿರೀಗೆ ಸಾಧಾರ್ಯ ಅಂತಿಮ ಅನುಭಾವ ನಿರ್ಣಯ ಕಾರಣ ಸಾಧಾರ್ಯ ಕ್ಷಿಣಿ.
- ③ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರ್ಯ ನಿಳಿತಿಯನ್ನಿಂದ ಅನುಭಾವ ಕಾರಣ ಇರುತ್ತದೆ ।

IV

ಉತ್ತರಾಂಶ :

ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಗೊಂತು ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿದ್ದು. ಈ ಉತ್ತರಾಂಶ ನಿಂದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಏಷಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರ್ಯ ಅನುಭಾವ ಕಾರಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ತರಾಂಶ ನಿಂದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಏಷಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರ್ಯ ಅನುಭಾವ ಕಾರಣ ಇರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರಾಂಶ ಇದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ವಿಷಯ.

ವಿಷಯಿತಿ :-

- ① ಪ್ರಾಚೀನೀಗೆ ಸಾಧಾರ್ಯ ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ.
- ② ಉತ್ತರಾಂಶ ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು.
- ③ ಉತ್ತರಾಂಶ ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶ ಎನ್ನು.

କ୍ଷୁଦ୍ର ଶାଖାକୁ ନିର୍ମିତ :

ନୂହାପୁରେ ବିଲିଙ୍ଗର ଏକଟି ପ୍ରକାଶ କରି
ଛା ; ୧ ବିଲିଙ୍ଗ = ୧୦୦୦ ରାଶି ।

୧୦୧୩. ୨୫ ବିଲିଙ୍ଗରେକଥି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲାମିବେ
କ୍ଷୁଦ୍ରମିଶ୍ର ବାହୀର କ୍ଷୁଦ୍ର ଶାଖା
କ୍ଷୁଦ୍ର ।

୧୦୧୩ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ରଖିବାରେ କ୍ଷୁଦ୍ରମିଶ୍ରଙ୍କ
ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲାମିବେ ବାହୀର କ୍ଷୁଦ୍ରଙ୍କ ରଖିବା
କ୍ଷୁଦ୍ର କିମ୍ବାତମ୍ଭୁରୁ ନିର୍ମିତ ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ବାହୀର କିମ୍ବାତମ୍ଭୁରୁ ନିର୍ମିତ
କ୍ଷୁଦ୍ରଙ୍କ ।

୧) କ୍ଷୁଦ୍ରଙ୍କ, ୨) କିମ୍ବା, ୩) କିମ୍ବାତମ୍ଭୁରୁ ୪)
କ୍ଷୁଦ୍ରଙ୍କ, କିମ୍ବାତମ୍ଭୁରୁ, ୫) ପ୍ରାଚୀନମାତ୍ର କିମ୍ବାତମ୍ଭୁରୁ
କ୍ଷୁଦ୍ରଙ୍କ, ୬) ସମଚାର କାମ କରୁଥିଲାମିବେ ।

• ମୁଦ୍ର କାର୍ତ୍ତଳା ମାନ୍ଦୁକ୍ଯ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନନ୍ତ
କାମ ପୁଣ୍ୟ କାମ କରିବି କୁକୁରଙ୍ଗ ରୁହୁ , ବୁଦ୍ଧ
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବା ବାହୀରଙ୍କ ଶାଖାଙ୍କ ।

■ সমচাপ বেঁধা বিশিষ্ট :-

- i) সমচাপ বেঁধা মানচিত্রে প্রায় সম্ভাষণ বেঁধা সমাচার অভিযান করে।
- ii) সমচাপ বেঁধা ক্রান্তীয় এল গেজেজ দেখা দল।
- iii) দীর্ঘিকায় নীমচাপ অঙ্কুল এল থ্রুগেজ প্রাচীন।
- iv) কোনোগুলৈন নীমচাপ না হক্ক সৃষ্টি এল দেখানো সমচাপ বেঁধা শুলিপ্রায় বৃত্তাকারে অভিযান করে।
- v) দীর্ঘিকায় হক্কচাপ জাফি অঙ্কুল এল Ridge নাইজি দল।
- vi) সমচাপ বেঁধা শুলি দৃঢ়ে দৃঢ় অভিযান করলে খাল আরহাত্যার পরিচয় রহন করে এবং কান্দাণী অভিযান করলে দৃঢ়ের্তান্ত্র আরহাত্যার পরিচয় রহন করে।
- vii) প্রয়োগ সমচাপ বেঁধা এবং সর্পে ক্রাকারে প্রাচলে অস্ত বৃক্ষিঃ সমুদ্রনা উচ্চ।

■ জ্বাল চাপের দল :-

এস্টেট একই ধানুকশিকি দল অবিষ্ঠিত ৫৩ অনুন্দি মণ্ডি জ্বাল চাপের পরিচিত নেও প্রাচলে পর্যাপ্ত জ্বাল চাপের দল রহন।

କ୍ଷୁଦ୍ରାଣ୍ଜଳି

କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ମହାକାଳ ଅନୁଧାନିକାନ୍ତ ଫେଲୋ
କୋର୍ କି ତୀର୍ଥ ଚାମ ଲଙ୍ଘାନ୍ତି ଦିଲ୍ଲି କ୍ଷୁଦ୍ର
ଚାମାଚାଳାଟିରେ ତାର କାନ୍ଦୁପାତାର ରାଜା ଏତ୍ତି ଲିଖି
କାର କୁଞ୍ଚିତ କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିରାଳୀ,

କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର ରୋଗ :-

- ① କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ରୋଗ ରାଜା ମାତ୍ର । ② କୋର୍କିଲିଙ୍ଗାଳ ।
- ③ ଧର୍ମନ କାନ୍ତି ପ୍ରାଣ । ④ କୋର୍କିଲିଙ୍ଗାଳ ।
- ଏବେଳେ କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିରିମୁଖ୍ୟ ଘଟି ।

କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର ସ୍ଵାଧୀନ ମୂଲ୍ୟ :-

କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦିଶି
କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର କାନ୍ଦୁପାତାର ଏତ୍ତି ଦାଖିନ କାନ୍ଦୁପାତାର
କାନ୍ଦୁପାତାର ଏତ୍ତି କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ଘଟି ଏବେ ଶୁଣେଲା
କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର ସ୍ଵାଧୀନ ।

କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତିର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭିନ୍ନତା :-

- ① ଉତ୍ସାହିତ ଓ ଦୈଲିକିତ୍ତ ଅନୁମାନ କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି
- ପ୍ରାଣକୁ ବାହୀ କାଳ ରତ୍ନ କାନ୍ଦୁପାତାର ।

- ① ନିଯିତ କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ② ବାନ୍ଦୁପାତାର କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ③ ବୁଲିଯି
କୋର୍ କି କ୍ଷୁଦ୍ରାନ୍ତି ।

ନିଯତ ଜ୍ଞାନ :-

ପୁରୁଷରେ ଯହାରେ ଶରୀରମାତ୍ରରେ ଏଥାର ନିଯତ ଜ୍ଞାନ
ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଆମର କାଳେ ଏହାର ନିଯତରେ ଦିଲେ ପ୍ରାଣ ହୁଏ
କାହାର ଆମରରେ ହେବୁ ନିଯତରେ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଜ୍ଞାନ
ଅନେକଟି ଏହା ଏହାର ନିଯତ ଜ୍ଞାନ ହେଲେ । ନିଯତ ଜ୍ଞାନ
କିମ୍ବା ଏହାର —

(i) ଅଭିନନ୍ଦନ ଜ୍ଞାନ (ii) ଭକ୍ତିଜ୍ଞାନ (iii) ଧାରିତ୍ଵଜ୍ଞାନ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭାଷ୍ଟ : ଜଳ ଓ ଅଲକାରୀ ଏକମ୍ବୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ
ଅଧିକାରୀ କରୁ ଦିଲେ ଓ କାହାର ନିଜିକୁ ଅଭାବ
କିମ୍ବା କଣ୍ଠରେ ନିଜିକୁ ଧାରା ଦେବନାହା।
ଆଖି ଅଭ୍ୟାସିକ ଅବ୍ୟାସ ନିଯାମିତ ଭାଷ୍ଟ କର
ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରକାଶକ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ ଭାଷ୍ଟ ରାଜୀ।

ଦୂରତା - ଅଲକାର୍ଥ (Land b) ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଭାଷ୍ଟ,
ବୈଚିମୁଖୀ ଭାଷ୍ଟ, ପାର୍ଶ୍ଵ ଓ ଉତ୍ତର ଭାଷ୍ଟ 2ମୀ
ଆଖିକ ଭାଷ୍ଟ ଦେଇଥାବା।

ଅଲକାର୍ଥ : ଅଲକାରୀ ଥାଏ ଭାଷ୍ଟ ଅଲକାର୍ଥ ଦିଲେ
ପ୍ରକାଶକ ଭାଷ୍ଟ ଅଲକାର୍ଥ ରାଜୀ। କାହାରେ ପ୍ରକାଶକ ?

ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଭାଷ୍ଟ : ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଏ ଜଳକାରୀ ରୋଗ ଭାଷ୍ଟ ପାଇବାର
ଦିଲେ ପ୍ରକାଶକ ଭାଷ୍ଟ ବାନ୍ଦରଭାଷ୍ଟ ରାଜୀ।
ଦିଲେ ରାଜୀ ଏବଂ ଭାଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶକ ୨୨।

ବୈଚିମୁଖୀ ଭାଷ୍ଟ : ବୈଚିମୁଖୀ ଭାଷ୍ଟ ୨ମୀ ଅଲକାର୍ଥ ଏବଂ
ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଭାଷ୍ଟ କିମ୍ବା ମାଝରେ ।

ଆନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ :-

ଦୃ-ପ୍ରକାଶ, ମୁଦ୍ରଣକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ ହେଉଥିଲା
ଯାନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ ଓ ଚାପାର ଉତ୍ତମମାତ୍ରା ଏବଂ
ଏ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶକ ହେଉଥିଲା ଯାନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ କାହାର
ଦ୍ୱାରା ।

କ୍ଷମିଯାନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ :- ଚିତ୍ରିକ, ~~ଅନ୍ତର୍ଗତ~~ ଖାନ (ବଳ୍ପର ପରି
ତିଲି ଜାଲ ପ୍ରକାଶକ ହେଲା) ଚିତ୍ରିକ

୧) ଚିତ୍ରିକ (ଡରିଙ୍ ଆମକାର ରକ୍ତପର୍ତ୍ତନାଯାପତ୍ରି)
ପ୍ରକାଶକ ଜାଲ ପ୍ରକାଶକ, ପ୍ରିମ୍ବକ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ରାଜ୍ସ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ ।

୨) ଲ୍ଲୁ (ଡରିଙ୍ ଆମକାର ରକ୍ତପର୍ତ୍ତନାଯାପତ୍ରିରେ)

୩) ପିଣ୍ଡ୍ରୋ → { ଟିକିଲ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ ଏବଂ ପାଞ୍ଚମ୍ବାର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରକାଶକ ପାଞ୍ଚମ୍ବାର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା, ପାଞ୍ଚମ୍ବାର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା (୨୭୮ ମାତ୍ରାରେ)
୪) ଚାମାଚିଲ { ଟିକିଲ (ଯାନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ) ପ୍ରକାଶକ ୨୫ । }

ଶୀଘ୍ର ଯାନ୍ତିକ ର୍ମ୍ଭାସ୍ତୁ :-

୧) କଲାନିଧିକାରୀ (ମର୍କିଟରର୍ପର
ପାଞ୍ଚମ୍ବାର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା)

୨) ଟିକିଲ (ପ୍ରାଣୀ ରୋକାନାର୍ଥୀ ପିଣ୍ଡ୍ରୋ ପ୍ରକାଶକରେ)

୩) ରୋକାନାର୍ଥୀ (ଟିକିଲରେ ପ୍ରାଣୀ ରୋକାନାର୍ଥୀ ପିଣ୍ଡ୍ରୋ ପ୍ରକାଶକରେ)

ଆକାଶିକ ରୟା :-

ରୟା ମନୁଲ ଏହି ତାଳଖ୍ୟା ଜୁମେ କଣ
ଦୂରଚ୍ଛା ପୂର୍ବ ଅନିଯାବିତ ରୟା ପ୍ରଗଞ୍ଚକେ ଆକାଶିକ
ରୟା ରାତା ।

ଆକାଶିକ ସ୍ଥିର ରୟା ଘର୍ଷଣା କାହାର କାହାର ?

① ପ୍ରତିପାଦନ ଧୂରଣା ।

ଘୂରଣାତେ କେବୁ ରୟା ଚରମ ସରଜ୍ଜ କମାଣ୍ଡେ ରାତିରେ
ମଧ୍ୟ ଦେଖି । ଏହି କେବୁ ରୟା ୫୮୦-୧୦୦ ମିଲିମୀ
ଲୋ ମାତ୍ର ।

ଘୂରଣାତେ ଦୂରଖାଲ ଏହାର ତାଳଖ୍ୟା ରକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତ ଦୂରକ ଘୂରଣାତେ ଚାହୁଁ ରାତା ହୁଏ । ଏହି

ଅବସାନ ! କିଛି କିଛି ଘୂରଣା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ ?

① କ୍ରାନ୍ତିକ ଧୂରଣା କାହିଁ ମନୁଲିକ ଧୂରଣା

② ନାତିକାନ୍ତିକ ଧୂରଣା ।

③ କ୍ରାନ୍ତିକ ଧୂରଣା :-

ନିଃକ୍ଷାତ୍ରେ ହାତିର କ୍ରାନ୍ତିକ ମନୁଲ ୮୦-୯୦
ଅନ୍ତରାଳର ମାର୍କ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରାନ୍ତିକ ମନୁଲରେ ରକ୍ତରୁକ୍ତ
କାହାର ମଧ୍ୟ ଧୂରଣାକୁ କ୍ରାନ୍ତିକ କାହିଁ ଉତ୍ସମନୁଲିକ ଧୂରଣା
ରାତା । ଧୂରଣାର କିନ୍ତୁ କାହାର ? କିନ୍ତୁ କାହାର
କାହାର ? । ୨୦୨୦୮ :-

- କାହାରିକିମ୍ବା କାହାରାକୁ କାହାରିଲା ।
- ଦିକ୍ଷିନ କିମ୍ବା ରାତାକୁ କାହାରିଲା ।

- जापानी मार्गों के लिए
- उत्तरी भूमि मार्गों का वायु
- पश्चिमी भूमि मार्गों की लिए लिले,
- पश्चिम-पश्चिमी भूमि मार्गों का अधिकार
- उत्तरी अमेरिका मार्गों का अधिकार
- पश्चिमी अमेरिका मार्गों के लिए ।

$5^{\circ}-30^{\circ}$ श्रावणीय धूर्णरान् अवकाश थान

- $5^{\circ}-30^{\circ}$ श्रावणीय धूर्णरान् अवकाश थान
- i. $100-500$ km अधिकारों का लिए। इनके लिए अधिकार धूर्णरान् वा श्रावणीय धूर्णरान्। असू वा श्रीमानल जलाल
 - ii. एहि धूर्णरान् श्रीमानल अलाला असू २५।
 - iii. इन धूर्णरान् श्रीमानल अलाला असू ३०-३५ km.
 - iv. एहि धूर्णरान् विद्युतीये प्रकृति नस। अल वृच्छिकात तुमारणात भुक्त एव। दीर्घ मुख्यम् धूर्णरान् अमानित नम।

କ୍ଷେତ୍ରାବ୍ଦି:

କାନ୍ଦିଲିକ୍ ଆୟତନୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିରେଣୁ
ଜଳସ୍ଵରୂପଙ୍କ ଲାଭିବାରୁ ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରର ଆୟତନ

ଚକ୍ର ଆୟତନ:

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ସିତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭିବାର ରାଷ୍ଟ୍ରର
ଲାଭିବାର ଜଳସ୍ଵରୂପ ଯାହା ଅଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏହା
ଆୟତନ ରାଜୀ ରାଜୀ ଆୟତନ ଧ୍ୟାନ/ଧରନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ଆୟତନରେ ଆୟତନ :

କୋଟା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ସିତି ଏହାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆୟତନର ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏ ବିଭିନ୍ନ ଜଳୀଯ ଜାତିଗଭାବ
ଲାଭିବାର ଏହା ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ସିତି ଉପରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର
ରାଷ୍ଟ୍ର ପରିବହିତ ଏ ଆବଶ୍ୟକ କାହା ଜଳସ୍ଵରୂପଙ୍କ କିମ୍ବା
ଏହାରେ ଏହା ବେଳେ ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏହା ଆୟତନର
ଆୟତନ ରାଜୀ ।

ଆୟତନରେ ଆୟତନ ମାତ୍ରରେ (୧୯୯) ମିଳା
କାହା ଏହା ।

ଆୟତନରେ ଆୟତନ ମାତ୍ରରେ (୧୯୯) ଏହା ଏହା
ବୁଝିଲା ।

ଉତ୍ସିତି ଓ ଆୟତନରେ ଆୟତନ ମାତ୍ରରେ :

(i) ଉତ୍ସିତି ରାଜୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଜଳସ୍ଵରୂପଙ୍କ କିମ୍ବା
ଏହା ଆୟତନରେ ଆୟତନ ଏହା ।

⑪ उच्चित छाल वर्षा जलीय गंगा - द्वितीय गंगा
उच्चित छाल वर्षा जलीय गंगा - द्वितीय गंगा

प्रतिशत वर्षा = $\frac{\text{निर्दिष्ट स्थिति} \times 100}{\text{स्थिति जो अभाव के बावजूद है}} \times 100$

आलोचित वर्षा मास २५ वार्षिक वर्षा गंगा
मास २५ वार्षिक वर्षा गंगा

विचित्र विधि वर्षा वर्षा (1833 वर्ष)
वर्षावर्षा वर्षा वर्षा मास २५ वार्षिक वर्षा
वर्षा वर्षा वर्षा

वर्षावर्षा वर्षा वर्षा (varshavarsa) वर्षावर्षा वर्षा
वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा (varshavarsa) वर्षा वर्षा वर्षा
वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा

वर्षावर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा

स्थितिशुद्धि - वर्षा वर्षा

ମୁଖ୍ୟମି ରାତ୍ରି ଯୋଗନ ଏହି ଅତ୍ୟାମାନେ
ଏହା କିଛିତେ କାହାରେ ଫୁଲରେ ଦେଖି
ଶୀଘ୍ରତ କାହା କେବେ ଦେଖି—

(i) ପ୍ରାଚୀ ମୁଖ୍ୟମି ଫୁଲରେ :- March - May
ପ୍ରାଳ୍ ପ୍ରାଳ୍ !

(ii) ଏହି ଫୁଲ କେବେ ପାଇଚିବା ଯୋଗୀ ହୁଏ ଏହି
ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ଜୀବତ କିମ୍ବା ମାତ୍ରରେ କାଳିଦୟରେ
ଯୋଗରେ ରହିଦିଲୁବ କୁଣ୍ଡଳ କାଳିଦୟ
ରାତ୍ରିରୁଥି ହେବା !

ଯାନିକ ରାତ୍ରି :- କିମ୍ବା ଯାନିକ ରାତ୍ରି
ମାତ୍ରରେ ଯାନିକ ରାତ୍ରି !

(iii) ଫେବ୍ରୁଆରୀ ଓ ମର୍ଚ୍‌ଚିତ୍ତର ରମ୍ଭିଲାଲ ବୀଷମଦେବ ଜାନିତ
କାହାର କୁଞ୍ଚିତମ ସୂଚି ହେବ ବୁଝା ଅମ୍ବରୁଥି
ରାତ୍ରି !

କାହାରୁଥି ଏହି କୁଞ୍ଚିତର ରାତ୍ରି କାମିନିବ ? କୁଞ୍ଚିତ
ହେବ ରାତ୍ରି ପ୍ରାତି କୁଞ୍ଚିତ cherry blossom ରାତ୍ରି
cherry blossom ରାତ୍ରି !

(iv) ରମ୍ଭିଲାଲ ମୁଖ୍ୟମିରାତ୍ରି ଯୋଗନ :-
June - July

(v)

ବାକ୍ଷରିତି ହସ୍ତ ଦିନେ ମୁଣ୍ଡ ହୁଏ ତାହାର ଜଗାଧାର
ହସ୍ତ ବା ଜଗାଧାର ହସ୍ତ ହେଲା।

④ କ୍ରୋନିଯ ଶୂନ୍ୟବିହାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ 70° ଅଳ୍ପରେ
ଅବଶ୍ୟକ । / ଅଧିକତଃ ୧୦୦ - ୧୫୦୦ km ଲୋକି / ଅଧିକ ଶୂନ୍ୟ
ଅଭିଵାଦ ।

⑤ ବାତିମୀତିଷ୍ଠ !

$50^{\circ}-60^{\circ}$ ଛିଡ଼ ଓ ପାଞ୍ଚିବ / ଶୀତ ବାଲେ ୨୫ |
କଲାପୁଣ୍ଡ କୁଳମେଳନ ମୁଣ୍ଡ ହୁଏ / ନୀତିକେ ୩୦ - ୪୮ km
ଏହି ଶୂନ୍ୟବିହାର ବିରିଦ୍ଧିତିରେ ଉପରେ ବଧିବାର ପାଇଁ ପାଇଁ
ଶୂନ୍ୟବିହାର ଆତ୍ମ ପ୍ରକଟ ।

⑥ ମସନ ସାତୁ ନାମେଣ୍ଟିକ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ୧୦୦% ହୁଏ ହସ୍ତ ତାହା
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ବା ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସାତୁ ବାଲେ ୨୫ | ଯାହା
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ବାଲୁ !

ନାମେଣ୍ଟିକ ବାଲୁ ବିନିମୟ କରିବାର ବିନିମୟ
ନାମେଣ୍ଟିକ ବାଲୁ ଅର୍ଥରେ ବାହୁଦର୍ଶି କରିବାର ବାହୁଦର୍ଶି
କାହା ଅବଶ୍ୟକ ବାହୁଦର୍ଶି ଅନାନ୍ଦରେ କାହା → ସବୁ ।

ମିଳିରାଙ୍କ !

ଏହି ମିଳିରାଙ୍କ ଦେଖିବାର ବାହୁଦର୍ଶି କାହା ଅନାନ୍ଦରେ
ଏହି ମିଳିରାଙ୍କ ଦେଖିବାର ବାହୁଦର୍ଶି କାହା !
ଏହି ମିଳିରାଙ୍କ ଦେଖିବାର ବାହୁଦର୍ଶି କାହା !

- ১) মাইক্রোচিটাই স্ক্রেব জাহারে শাপুর পদ্ধতি
সামগ্র্যের বয়া হয়। আরু এটি কৃষি বৃক্ষ
- ২) কৃষি প্রক্রিয়া ও আনন্দ কর্পুরে মাল্টিচার
মাইক্রোচিটাই বাজে অধিক।

মুণ্ডিষ্ঠন।

মুণ্ডিষ্ঠন প্রক্রিয়া জীবিয় শাখা তেল
দেখা সুন্দর তেজস্ব মুণ্ডিষ্ঠন
তাকে মুণ্ডিষ্ঠন রেল। কুসুম, মিথিয়া, পুরিন,
মুকুলা, ক্ষেত্র জোয়া আজজন, শীঘ্ৰজন।

অবিষ্টেশ্বর।

মুণ্ডিষ্ঠনের জীবিয় শাখা মুণ্ডিষ্ঠন
হয়ে তেল ও কুসুম
কাল্পিত চীবে অসুরু ক্ষেত্র এবে তাকে
অবিষ্টেশ্বর রেল।

কুসুম মুণ্ডিষ্ঠন কুসুম মাত, পুরি, কিনা
কুচি।

হীমুন্দি।

জীবিয় শাখা মুণ্ডিষ্ঠন হয়ে করামতো
০.৫ মিলি শারু স্কেট কুসুম কুসুম
হীমুন্দি মাতিচ হীমুন্দি তাকে হীমুন্দি
রেল।

ବୁଦ୍ଧିମାତ୍ ତିବ ପ୍ରକାଶ - ୧ ଅନୁଷ୍ଠାନ,
~~କିମ୍ବାକ~~ କିମ୍ବାକ ବୁଦ୍ଧିମାତ୍, ଶୁଭେ
ବୁଦ୍ଧିମାତ୍ । ବେଷ ଜଞ୍ଜଳି